

Chapter- 3

डिजीभारतम्

QUESTION BANK

१. अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

पुरा दुष्यन्तस्य पुत्रः भरतः नाम महान प्रतापी राजा आसीत्। तस्य नाम्ना एव अस्माकं देशस्य नाम भारतम् इति अभवत्। भारतम् अस्माकं मातृभूमिः अस्ति। भारतम् अस्माकं प्राणैः अपि प्रियतरम्। वयम् अत्र वसामः खादामः जीवनस्य च सर्वं सुखं च प्राप्नुमः। अस्य प्राचीनम् नाम आर्यावर्तः आसीत्।

प्रश्न १. एकपदेन उत्तरत ।

(1/2 x 4 = 2)

क. राजा दुष्यन्तस्य पुत्रः कः आसीत्?

ख. भरतः कीदृशः राजा आसीत्?

ग. कस्य नाम्ना अस्माकं देशस्य नाम भारतम् इति?

घ. भारतम् अस्माकं कैः अपि प्रियतरम्?

प्रश्न २. पूर्णवाक्येन उत्तरत ।

(1 x 2 = 2)

क. वयं भारते किं प्राप्नुमः?

ख. भारतस्य प्राचीनतम नाम किम् आसीत्?

प्रश्न ३. निर्देशानुसारम् उत्तरत ।

(1/2 x 2 = 1)

क. 'देशस्य' इति पदे का विभक्तिः अस्ति?

ख. 'प्रतापी राजा' अनयोः विशेष्यपदं किम्?

खंडः - ख

२.(क) अधोलिखितं चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायाः सहायतया पञ्चवाक्यानि लिखत ।

(1 x 5 = 5)

प्रदूषिता नदी, तिस्रः, क्षालयन्ति, क्षिपति, विषाक्तानि, अम्लानि, विलीयन्ते, मलिनं जलं, पीत्वा म्रियते ।

(ख) त्वम् छात्रावासे वससि। आगरानगरस्य ताजमहलम् दर्शनाय आयोजितम् शैक्षिकभ्रमणहेतु धनप्रेक्षणाय स्वपितरम् प्रति पत्रं प्रदत्तैः पदैः पूरय। (1/2 x 10 = 5)

ODM

नवदेहला

२२.०७.१९

आदरणीयः (१).....

सादरम्

(२) .....। यत् मम अर्धवार्षिकी परीक्षा समाप्तिम् गता। मम (३) .....

शोभनानि अभवन्। मम (४) ..... एकस्याः शैक्षिकयात्रायाः (५)

..... वृत्तः। वयम् आगराप्रदेशे ताजमहलम् (६) ..... गमिष्यामः।

यात्राव्ययार्थम् (७) ..... रुप्यकाणि (८) ..... भवन्तः। शेषम् (९)

..... वुशलम्।

भवदीयः प्रियपुत्रः

(१०) .....

मञ्जूषा - रावेशः, पितृमहाभागः, उत्तरपत्राणि, निवेदयामि, शतद्वयम्, विद्यालयेन, द्रष्टुम्,

प्रबन्धः, प्रेषयन्तु, सर्वम्।

३. 'डिजिटल इण्डिया' इति शब्दस्य अर्थ किम् ?
  ४. केनसह मानवस्य आवश्यकता अपि परिवर्तते ?
  ५. प्राचीनकाले ज्ञानस्य आदान प्रदानं किदृशं भवति ?
  ६. कदा तालपत्रस्य भोजपत्रस्य उपरि लेखन कार्यम् प्रारब्धम् ?
  ७. लिखिता सामग्री केन सुरक्षिता अस्ति ?
  ८. कर्गदोद्योगे केषाम् उपयोगेन वृक्षाः कथ्यन्ते स्म ?
  ९. कस्याः होतोः दिशि महान् उकारो भविष्यति ?
  १०. वस्तुक्रथार्थम् केषां अनिवार्यता नास्ति ?
  ११. बहुविद्याः अनुप्रयोगाः कस्य विनिमयाय सहायकः अस्त ?
  १२. वयं कस्यां दिशि अग्रैसरामः ?
  १३. सर्वत्रकस्य माध्यमेन शुल्कम् प्रदातुम् शक्यते ?
  १४. बहुविद्याः अनुप्रयोगेन किम् किम् भवति तस्य उपरि एकं अनुच्छेदं लिखत ?
  १५. केन सह मानवस्य आवश्यकता परिवर्तते ?
  १६. वस्त्रपुस्तकः केषाम् आवश्यकता न भविष्यति ?
  १७. कस्मिन् उद्योगे वृक्षाः उपयुज्यन्ते ?
  १८. प्राचीनकाले विद्या कथं गुह्यते ?
  १९. वयम् किमर्थम् चिकित्सालय गच्छामः ?
  २०. प्रश्ननिर्माणम् कुरुत —
- क) भोजपत्रोपरि लेखनम् आरब्धम् ।
- ख) लेखनार्थम् कर्गदस्य आवश्यकतायाः अनुभूतिः भविष्यति ।
- ग) विश्रामगृहेषु कक्षं सुनिश्चितं भवेत् ।

घ) सर्वाणि पत्राणि चलदुरभाषयन्त्रे सुरक्षितानि भवन्ति ।

ङ) वयम् उपचारार्थम् चिकित्सालयं गच्छामः ।

२१. सन्धिः

सर्वेषामपि –

पुनरपि –

कर्गदोद्योगे –

आवश्यकताऽपि –

कुत्रापि –

पठनार्थम् –

चिकित्सालयेऽपि –

ज्ञानार्थम् –

दानमपि –

चातिष्ठत् –

इत्यनयोः –

क्रयार्थम् –

तालपत्रोपरि –

चातिष्ठत् –

२२. प्रत्यय :

अनुभूति: –

प्रदातुम् –

कर्तुम् –

प्रवधि: –

उपकार: –

२३. वाक्यगठनं कुरुत :

साधितानि –

अनन्तरं –

आदानं –

यन्त्रेण –

सर्वाणि –

उपकार –

वृक्षा: –

जिज्ञासा –

आवश्यकता –

सामग्री –

पर्यावरण सुरक्षा –

विश्रामगृहम् –

****